

Bonczos kormánybiztos Szegeden tárgyalt az árvízi helyreállítási munkálatok megkezdéséről

Egyéb aktuális szegedi problémákat is megbeszéltek — Négy aljegyzői állás kerül rövidesen betöltésre

(A Délmagyarország munkatársától) Bonczos Miklós árvízvédelmi kormánybiztos hét-főn Makón járt, ahol megtekintette a Maros által elöntött területeket és haladéktalan intézkedéseket tett a védelmi és a helyreállítási munkálatok megindítása tekintetében. Innen kedden este autóján Szegedre jött. Szegedi tartózkodását felhasználta arra, hogy tárgyalásokat folytasson a város vezetésével a Szegedet érintő aktuális problémákról. Ezek között első helyen áll az árvíz által tönkretett tanyai házak újjáépítése, amelyet nagy mértékben akadályoz a Szegeden tapasztalt téglahiány. Ebben a tekintetben olyan megoldási módokat beszéltek meg, amelyek lehetővé teszik a téglahiány kiküszöbölését és így az építkezések a legrövidebb időn belüli megindíthatóságát.

A tanácskozások után Bonczos Miklós szer-

dán hajnalban visszautazott Budapestre. Ugyanekkor Szegedre érkezett négy belügyminiszteri tisztviselő, akiknek szegedi tartózkodása összefüggeni látszik azokkal a kérdésekkel is, amelyek az aljegyzői állások betöltése ügyében merültek föl. Az erre vonatkozó tárgyalásokat Pálffy József dr. polgármester folytatta le a belügyminisztériummal. Mint ismeretes, a legközelebbi, június 26-i közgyűlésen kerül szóba a városnál két másod- és két harmadosztályú aljegyzői állás betöltése a normál státusz keretén belül. Az ügy igen sok fiatal aljegyzőt érint, akiknek előmenetelét ez az intézkedés biztosítani fogja. A most lefolyt tanácskozások ezekkel a kérdésekkel is összefüggnek a természetesen érintik mindazt a problémát, ami most közelről érdekli Szegedet. A tanácskozások után a minisztériumi tisztviselők szerdán délután visszautaztak Budapestre.

„Bombavető repülőgépek“

háromhullámos „támadása“ Szeged ellen

Érdekes tanulságok a szerdai egésznapos légoltalmi gyakorlaton

(A Délmagyarország munkatársától) Szerdán tartották meg Szegeden a nagyszabású légoltalmi gyakorlatot, amely az egész napon át éjszaka is tartott. Az egész városra kiterjedően több részletben rendezték meg a gyakorlatot, amely így alkalmas volt arra, hogy az újabb begyakorlásán kívül értékes tanulságokra nyíljon alkalom. Általában megállapítható, hogy a gyakorlat sikerült, annak eredményei kielégítőek voltak, a város légoltalmi fölkészültsége határozott fejlődést mutat, bár még mindig vannak egyes részletek, ahol további kikészítés és fejlődés szükséges. Az egésznapos gyakorlatot vezette Bányász Gyula ezredes, légoltalmi parancsnok, valamint Buócz Béla dr. főkapitányhelyettes irányította. A gyakorlaton megjelent a honvédelmi minisztérium kiküldötte is.

Az első riasztás

A város már a korareggeli órákban fölkészült a gyakorlatra, a segédrendőrök, a különböző osztagok, mentőszolgálatosok és figyelőőrsök pontosan elfoglalták helyüket, az első riasztásra azonban csak délelőtt 12 óra 30 perckor került sor. Ennek a riasztásnál csak könnyebb gyakorlatot bonyolítottak le. A föltevés az volt, hogy csak egyes gépek jelentek meg a város fölött. Ennek a gyakorlatnak elsősorban a figyelő és ellenőrző szolgálat beállítása és megfigyelés volt a célja. A riasztás mindössze tíz percig tartott, a gépek hamar eltűntek a város fölül. A közönség fölkészülve várta a riadót, a szirénák zúgására a legtöbb helyen pindebébe vonultak le a lakosok, a külvárosokban azonban a begyakorlás, a szolgálat és a fegyelem további fokozására van szükség. A gyakorlat során mindenesetre megállapították, hogy még szótlan a szirénák akkor, amikor már az első gép megjelent a város fölött.

Teljes permanencia a légoltalmi parancsnokságon

A légoltalmi szolgálat parancsnoksága a városháza betonpindejében rendezkedett be, itt futottak össze a gyakorlat összes szála. Vitéz Bányász Gyula ezredes egész nap innen irányította és kísérte figyelemmel a gyakorlat lebonyolítását. Buócz Béla dr. főkapitányhelyettes pedig innen indult helyszíni szemlélőre végig a városban. A központi szolgálat élén Borbóla Jenő dr. rendőrfőtanácsos állott és résztvettek a munkában a rendőrtisztikar összes tagjai. Itt, a betonpindejében működnek az egyes körzeteket összekötő vonalak, ide érkeznek a telefonjelentések a város egész területéről, ide futnak be a figyelőőrsök észlelései, az érkező vagy távozó repülőgépekről. Egymás mellett állnak a telefonfülkék, ahol cserkésznek és diákok tartanak szolgálatot. Mindegyik megfigyelőhelynek külön vonala van, egymásután érkeznek be a felhívások, a riasztások, a városházi torony és a Dóm-torony figyelőőrsök jelentései. Az első jelentésekre innen szólaltatják meg a riasztó szirénát. Gombnyomásra történik minden, lehetőleg késedelem nélkül, mégis az egyik riasztásnál azt állapították meg, hogy a

gépek föltűnése után mintegy két perc múlva hallották először a szirénát.

Hullámokban „támadnak“ a délutáni gépek

A második riasztásra délután került sor és ez már sokkal nagyobbarányú gyakorlat volt. Itt a föltelezés az volt, hogy egy egész század bombavetőgép közeledik a város felé, amely több hullámban intéz támadást a város ellen. Az első riasztás mintegy tíz percig tartott, majd 18 óra 8 perckor ismét jelentették a parancsnokságra:

— Észak felől repülőgépek közelednek.

Borbóla Jenő dr. főtanácsos azonnal kiadta a parancsot:

— A riadót elrendelem.

A gépek majdnem 15 percig tartózkodtak a város fölött, 18 óra 24 perckor érkezett a jelentés:

— Részke irányában távoztak a gépek.

Még javában szólt a „légiveszély elmúlt“ jelle, amikor váratlanul ismét jelentette az egyik figyelőőrs, hogy a bombázógépek visszatértek a város felé. Alig két perc múlva ismét megszólalt a riadó és bizony a gyors hullámokban történt ismételt visszatérő „támadás“ meglehetősen zavart okozott a közönség körében. Nem voltak fölkészülve erre a gyors ismétlődésre, de sokan nem is tudták megkülönböztetni a veszély elmúlását és kezdetét jelző szirénabugást. Csak akkor volt eredménye a harmadik riasztásnak, amikor a rendőrök és a segédsztagosok erőlyesen figyelmeztették a járókelőket.

— A gépek még mindig a város fölött vannak, — jelentette az egyik figyelő őrs, majd egymásután szólaltak meg a telefonok:

— A nép nem tudja, mit csináljon. A körzön tovább sétálnak. Nem tudták megkülönböztetni a két jelzést.

— A hidon megálltak az emberek, úgy nézik a gépeket.

Vége 18 óra 36 perckor a bombázók végképp elrepültek, később még egy gép volt látható, de ez már a „miénk“ volt.

A több hullámban jelentkező gyors gyakorlat sok tanulsággal szolgált. Ilyenre is föl kell készülni. Igen érdekes volt, hogy egyik hullámmal legelőször a városháza tornyában elhelyezett figyelőőrs vette észre és jelentette a parancsnokságnak.

Az utolsó riasztás este 21 óra 40 perckor történt és 20 percig tartott. A teljes sötétségbe burkolózott város egészen kihalt lett erre az időre.

Robbanó bombák, tüzek, gáztámadás

Még tartott a riadó, amikor már bejelentették a jelentések a föltelezett bombabeszapódásokról és károkról. A legnagyobb szabású támadást a Kárász-utcában tételezték föl. A Rosmann-házra gyújtó bomba „hullott“, lángborította a tetőt és hatalmas tűz keletkezett. Ugyanakkor a Klausl-téren az autó parkolóhely környékén gázt állapítottak meg. A tüzoltók a legnagyobb apparátussal vonultak ki a Kárász-utcai

Asprion Pál (ezelőtt Müller és Asprion) műszemkészítő specialista emberi

műszemekel

készít és behelyez
Budapestben tartózkodik
június 17, 18, 19 és 20-án
Található és előzetes értesítést kér;

Klein Dersó

látserészhöz,
Budapest, IV.,
Kecskeméti-utca 14.

tűzhöz, mialatt tovább keringtek az utca fölött a bombázógépek és átpásztázták a városnak ezt a részét. Segítséget kellett kérni, olyan nagy-nak látszott a veszély. A hatalmas tetőtűzhöz kivitték a tüzoltók legnagyobb tolólétrájukat. A több hullámban jelentkező támadás során a gépek egészen alacsonyban, a házak fölött repültek és bizony, ha a valóságban is így történt volna, komoly károkkal kellett volna számolni. Itt merült föl az a kérdés: mi történték ismételt támadás esetén? Vajon a mentők és tüzoltók, nem törődve az újabb bombázással, tovább dolgozzanak-e, vagy kímélik-e a szakképzett embereket és mentési eszközöket? Végül is azt a tanulságot vonták le, hogy az életmentés és a tűz oltásait ismételt támadás esetén sem szabad abbahagyni, míg a gázzal fertőzött területet elég körülhatárolni és megjelölni.

A parancsnoksághoz egymásután futottak be a jelentések a következő nagyobb károkról:

A Pick-gyár előtt egy bomba fölszakította az ültetet és megrongálta a föltest. — robbanóbomba találta a Pénzügyigazgatóságot s a kapu betört, — a Mars-téren a Stern és Róth-féle telepen tűz támadt, ugyancsak tüzet okozott a bomba Ujszegeden a Csanádi-utcában. A Sárkány-utca 3. számú házban pedig istállótüz keletkezett.

A Somogyi-telepen a sziréna nem működött kifogástalanul, a lakosok nem hallották a riasztást, holott a föltelezés szerint hombatalálást érte volna a plébániát és a zárdaiskolát. Ezt a szirénát sürgősen ki fogják javítani.

A tanulságok

A gyakorlatok után nyomban megbeszélésre ült össze a parancsnokság a tanulságok levonására. Elsősorban is megállapították, hogy az emberek jórésze kinnmaradt az utcán, sokan a fal mellett húzódtak meg, holott az új háború tanulságai szerint ez a legrosszabb és legveszedelmesebb, mert ott a legnagyobb a légnyomás. A közönségnek teljesen le kell szoknia az ok-talan kíváncsiságról.

Az egyes körzetek vezető rendőrtisztjei egymásután tették meg jelentéseiket tapasztalataikról Buócz Béla dr. főkapitányhelyettesnek. Megállapították, hogy az első visszatérő támadásnál a közönség helyesen viselkedett, míg a harmadik hullámnál zavarok mutatkoztak és több helyen rendőröknek kellett föllépni, mert ez a hullám túlgyorsan jött.

A gyakorlatról Buócz Béla dr. főkapitányhelyettes a következőket mondotta a Délmagyarország munkatársának:

— A déli gyakorlatnál az volt a föltevés, hogy három egyes gép közeledik különböző irányból. Ez csak kisebb gyakorlat volt, míg délután nagyobb szabású próbára került a sor. Itt egész repülőszázadot tételeztünk föl, amely az egész város ellen intéz támadást és sok helyen jelentős károkat okoz. Ez a támadás kétszer megismétlődött. Igen fontos sok tanulságot nyújtott a Kárász-utcai találattal. Az osztagok igen szépen és pontosan működtek, egyet azonban meg kellett állapítanunk: kevés a rendőr és kevés a tüzoltó. Egyes osztagokat al-tisztek vezettek, mert nem volt elég tüzoltótiszt. Ezen a helyzeten a segédrendőrök létszámának emelésével is segíteni kell. Mindent összefoglalva, a gyakorlat igen sok értékes tanulságot hozott.

Özv. Osváth Imréné, Gémes Anna mély fájdalommal tudatja, hogy szeretett férje,

Osváth Imre

asztalosmester

hosszu szenvedés után elhunyt. Gyászolják még testvérei és a kiterjedt rokonság. Fenteken, 14-én délután 4 órakor temetik a református egyház szertartása szerint a Dugonics-temetőből.